

SOL'

Wisława Szymborska

Ponaučenie

*Kto čo Kráľ Alexander kým čím mečom
roztína koho čo gordický uzol.
Nezišlo to na um komu čomu nikomu.*

Ani stovka filozofov nerozplietla puto.
Nečudo, že sa teraz skrývajú po kútoch.
Šklbú im brady a chytá ich hrôza,
brady roztrasené, sivé, ako máva koza,
a duní hromový *kto* čo smiech.

Dostí. Spod chochola sa pozrel kráľ,
skočil na koňa a pustil sa v cval.
A za ním bubny, trúby a s tou muzikou
kto čo armáda zložená z *koho* čoho z uzlíkov
pripravená na *koho* čo boj.

Múzeum

Sú tu taniere, ale chýba apetít.
Sú tu obrúčky, ale niet blízkosti
najmenej tristo rokov.

Je tu vejár – kde sú rumence?
Sú tu meče – kde je hnev?
V čiernej hodinke ani lutna nezaznie.

Keďže večnosť nie je, nahádzali sem
desaťtisíce starých vecí.
Strážnikovi sa fúzy vinú
v sladkom spánku nad vitrínu.

Kov aj pierko, hlina, črep bez vázy
– všetko ticho nad časom víťazí.
Chichoce sa len ihlica po egyptskej fíflene.

Koruna pretrvala hlavu.
Ruka prehrala zápas s rukavicou.
Pravá čižma zvíťazila nad nohou.

Verte mi, žijem a som ešte celá.
Boj s mojou blúzkou trvá ďalej.
Bojuje strašne vytrvale!
A veľmi by ma prežiť chcela!

Tieň

Môj tieň je šašom za kráľovnou.
A keď kráľovná z trónu vstane,
on po strop skočí nečakane
a hlavou sa oň tresne rovno.

Aj v dvojrozmernom svete bolí
šaša ten náraz, bol by radšej
v službách iných, tu len plače,
chcel by si zahrať iné roly.

Kráľovná z okna hlavu schýli
a šašo skočí do priepasti.
Tak sme si činnosť rozdelili,
ale to nie sú rovné časti.

Ten blázon prevzal moje gestá,
moja špina mu pod nos vliezla,
to, na čo v sebe nemám miesta –
koruna, plášť aj farcha žezla.

Rameno sa mi zľahka vznáša,
odvrátim hlavu v ľahkom sklone,
kráľ môj, jedna rozlúčka naša,
kráľ môj, tam niekde na peróne.

Kráľ môj, je to len šašo síce,
no hodí sa na koľajnice.

Zvyšok

Ofélia odspievala šialené pesničky
a náhli sa z javiska zneistená,
či sa jej nepokrčili šaty, či jej na ramená
splývali vlasy tak, ako bolo treba.

Na dovŕšenie pravdy z obočia zmýva
čerň zúfalstva – ako rodná dcéra Polónia –
vyberá a počíta lístie, ktoré skrývajú jej vlásy.
Ofélia, nech sa na nás dve Dánsko nehnevá:
zahyniem v krídlach, prežijem v praktických pazúroch.
Non omnis moriar z lásky.

Nečakané stretnutie

Sme k sebe nezvyčajne zdvorilí,
tvrdíme, že je to milé, stretnúť sa po rokoch.

Naše tigre pijú mlieko.
Naše jastraby chodia pešo.
Naše žraloky sa topia vo vode.
Naše vlky zívajú pred otvorenou klieťkou.

Naše zmije striasli zo seba blesky,
opice nadšenie, pávy perá.
Netopiere nám dávno odleteli z vlasov.

Odmlčíme sa v polovici vety
beznádejne usmiati.
Naši ľudia
sa spolu nedokážu zhovárať.